

6195.
Etelä-
Liivinmaa.

katso Riga-Katalog taulu 25 kuva 2 ja 3.
Esineen sai tohtori Schvindt noin v.
1890 sotilaslääkäri Iwanoffskilta, jon-
ka mukaan se olisi löydetty Etelä-
Liivinmaalla.

Uudelta ajalta.

Seiskari

14. Yksi eheä ja kolme katkonaista venäläistä
pronssiristiä.

Esineet l. tri. Schvindt v. 1883 Seis-
karisaaren itärannalta.

6196.

Graffynd, uppgräfdä i aug. år 1912
af Fil. Mag. Björn Cederhvarf ur 2 ätte-
högar på graffältet i Ri'hagen å Johan-
nesbergs egendom, i Kvarnbo by och Salt-
vik socken.

Saltvik,
Kvarnbo.

Sagda ättehögar utgjorde hinder för en
väg från landsvägen till den nyanlagda
ladugården och lämnades således efter un-
dersökningen oåterställda.

Nº 3 förtecknad i nov. 1913 o. april
1916 af B.C:f åtföljas af st. fotografier
och st. planteckningar samt 1 st. kartskiss
öfver den del af graffältet (Ri'hagen),
där de undersökta grafvarna lågo.

Dessutom uppgjordes i aug. 1913 af
ark. H. Lindén en karta öfver hela detta
graffält.

6196.

Saltvik
KvarnboGraf N° 3.

Högen helt och hållet gräsbevuxen, endast någon enda (7 st.) mindre sten synlig i dagytan ofvan torfven. - Ungf. i midten en förut irörd, gräsbevuxen, vid, men icke djup grop, som fortsätter ända ned till V-kanten. Grafven torde dock ej nått till högens botten. - Jorden i högens W-del, båda på och under åtm. de öfre stenlagren, bestod af skarp lerblandad jord (lersand), i O-delen däremot af lösare jordarter: sand och i mindre grad af grus. Grafhögen har således blifvit uppbyggd af jord, tagen från olika ställen.

1. Krökt svärd af järn med nedre hjaltet fastsittande på sin plats. Den tveeggade klingans längd 2 st. fotografier förre konserveringen tagna från spetsen till den något skadade ändan af handtaget är 97.8 cm, klingans bredd upptill c. 7 cm. -

Vid konserveringen å nedre hjaltet en vacker silvertauschering framkommen. -

2. Ljusterjärn i tvänne tregreniga delar: höger- och vänster- stycke. Lagda på hvarandra och i detta läge fastrostade vid svärdsklina gan nära spetsen. - Största längd: 25 cm. - Se fotograf. N° Svärdets läge i grafven var (se plan !): fästet åt SW, härifrån krökte sig svärdet genom NO mot WSW. Ljusterjärnet kom sålunda att ligga under svärdet.

6196.
Saltvik
Kvarnbo.

3. Öfre hjaltet, största längd 90 mm. orneradt såsom nedre hjaltet med tätt ställda groppar på sidorna. Låg strax intill och N-om svärdet vid dess krökning.

För öfrigt låg svärds klingans undre kant just vid krökningen 1.22 m under den för undersökningen antagna på en bärgsblock invid belägna fixpunkten (se kartan!). -

4. Spjutspets af järn: längd c. 36 cm, bredd c. 3.8 cm.

5. Stor järnknif: längd: 39.3 cm, bredd ungf. 3 cm.

(Keihäs ja 2 (tai 3) veistä, olleet löydetäessä yhteenruostuneina kärjet yhtäälle päin, esipuhdistuksessa keihäs irtaantunut muista. Valokuvatut yhtenä kimppuna.)

16/IV 14 S. Pälvi.

- 5 a. Mindre järnknif: längd: 233 mm , bladets bredd 18 mm.

Föremålen upptogs fastrostade i hvarandra, sålunda ett spjutspetsen låg N- om knifvarna. - Samtligas spetsar voro åt O, något utskjutande under svärdets krökta del (se stora fotogr. N^o)
Holken och knifvarnas tånge hvilade på en liten stenhäll innanför svärdet tätt intill dess spets, således ungf. i jämböjd med svärdet. Stenhällens N- kant sköt dock möjl. litet under svärdets spets.

6. Munlog af järn med tvänne järnringar ,

Genom konserveringen framkommen och åtskiljd från de öfriga. -
Fot. N^o

6196.
Saltvik
Kvarnbo.

i hvilken dock äro infattade rektangulära i ändorna facetterade bronsbitar, 3 i hvarje ring på ungf. lika afstånd från hvarandra. - Ringarnas yttre diam. c. 4 cm. De tvänne tenarna i munloget äro ungf. 7 cm långa hvardera, deras genomskärning på grund af förrostning ej fullt säker måhända fyrkantig att döma af vissa tecken å den ena tenen.

Munloget bildade en enda hoprostad klump jämte 10 st. järnklinknaglar (någon möjl. spik), hvaraf ännu tvänne, ena klinknageln 7.2 cm lång, fastsitta däruti. - N° 40.

Klinknaglarna genom konserveringen lösgjorda.

Allt låg strax SSO- om svärdets krökta del (se plan ö. fotogr.!).

7. Brända benbitar, 3 st. ungf. 2 gr.- Funna tillsammans med N° 6.

8. Liten bronssölja utan nål. - Fastrostade därvid några små kolpartiklar. Funnen vid svärdsklingans N- sida strax W- om N° 3. - Söljans största längd: 22 mm och största bredd: 21.5 mm. -

9. Järnbrodd, gjord af en ungf. 10 cm lång och ungf. 0.5 cm bred järnten, som under hofven uthamrats till sin dubbla bredd och sedan vikits upp framom hofvens kant. Från nämnda parti under hofven utgår nedåt en kort och kraftig broddspets. Mot ändorna har brodd- tenen småningom afsmalnats och ha' dessa böjts i rät vinkel uppåt, slagits genom hofven och då ännu en

(valok.5648).

(valok.5649).

6196.
Saltvik
Kvarnbo.

gång böjts i rätvinkel samt vikits öfver hofven. (Jfr. Rygh. Norske Oldsagor. Fig. 591).

10. Fragment (i 7 delar) af ett tunt och ungf. 0.5 cm bredt rembeslag af brons jämte 8 st. lösa och 2 i fragmenten fastsittande nitar med fyrkantiga hufvuden.

Nº 9-10 funnos S-om och invid Nº 8.

11. Fragment, 4 st. af rembeslag, brons, liknande dem under Nº 10 uppräknade jämte vid-sittande nitar af ungf. 7 mm längd.

14 st. små nitar och fragment af sådana; därtill ungf. 20 smultna bronsstycken, dels väl af antydda beslag; dels af d:o nitar. -

12. Fragment af benkam: 5 st. grofva kantänder och 3 st. ornerade delar af kammens ryggbeslag. I ett af dessa kvarsitter en järnnit. -

Nº 11-12 upptogos ^{invid/}svärdsfästet, på dess bägge sidor, bronsfragmenten Nº 11 mest dock W-NW-om fästet.

13. Fragment, 2 st. af rembeslag af brons liknande de ofvan beskrifna (se Nº 10-11); det ena med kvarsittande nit.

5 st. lösa små bronsnitar såsom Nº 11.

9 st. smultna bronsstycken.

14. Af eld starkt skadad liten bronssölja utan nål. Tydliggen lika den ofvanbeskrifna Nº 8.

6196.
Saltvik
Kvarnbo

Nº 13- 16 funnos jämte 85 st. större och mindre fragment af ungf. 65 spikar och kliknaglar (se Nº 40) samt 34 gr. brända ben (se Nº 39) inom det krökta svärdet.

15. Fragment af benkam: 5 st. ornerade delar af ryggbeslaget med fastsittande järnnit i ett; 3 st. grofva kamtänder (runda) och 1 st. bred tand.

16. Möjligen en större järnbrödd af samma som Nº 9, ehuru starkt rostbelagd.

17. Rester af något förkolnadt föremål läder eller någonting annat.

18. Röd pärla af bränd lerkomposition eller fajans.

Nº 17-18 funna vid svärdskrökningens N-sida strax S-om Nº 3.

19. Del af järnkedja : ring , hvars ena sida utvidgar sig bildande ett hål , genom hvilket en kedjelänk dragits, jämte bit af följande kedjelänk. - Funnet vid svärdets N- sida nära krökningen . - Fotogr. Nº före konserveringen.

20. Svärdsknappen från svärdet Nº 1, silfverbeslagen och ornerad med inpusade hål. - Vid "knappen" fastrostad eller fästad en järnkedja med länkar af typ som Nº 19, dit denna äfven hör. äfven en liknande ring

Genom konserveringen en varierande silfvertauschering dels flätad tråd, dels slät silfverbeläggning framkommen.

6196.
Saltvik -
Kvarnbo.

som i N° 19 finnes i denna kedja. -

21. Fragment af benkam, 5 st. ornerade delar och tänder.

22. Kol, 7 gr.

N° 20-23 funnos jämte 100 st. större och mindre fragment af ungf. 50 klinknaglar och spikar (se N° 40) samt 347 gr. brända ben (se N° 39) under svärdets O-del och strax N- härom.

23. Rembeslag af järn. Består af en ungf. 1 cm bred järnten, som vikits upp från hvardera sidan kring remmen. På motsvarande sidan utgår från tenen en pigg. - Delvis krossats vid katalogiseringen. - Vid ena sidan fanns fastrostad därintill ett klinknagelhufvud. -

24. Skälla af järn med spår af bronsärg, tydligen efter beröring med något föremål af brons bland grafgodset. Skällan är cylindrisk. - Inuti ett fastrostadt järnstycke: möjligen kläppen. - Ofvanpå af ögglan en bit återstående. - Längd å skällans sida: c. 55 å 60 mm., största diam. vid mynningen c. 50 mm.

(valok.5648).

25. Del af ett större järnbleck, tydligen begagnadt såsom beslag, med tvänne ännu vidsittande nitar.

N° 24-25 funnos jämte 122 st. större och mindre fragment af ungf. 65 st. klink-

6196.
Saltvik,
Kvarnbo.

naglar (se N° 40) samt 44 gr. brända ben
N° 39 inom svärdet åt fästesidan .

26. Benkam -delar: 15 st. fragment af kammars
rygg eller sidobeslag samt 2 st. fragment
af grofva kamtänder , se vidare under N^o
32!
27. 9 st. små bronsnitar, möjligen använda på
benkam, samt ihopsmulten bronsklump. Se vi-
dare under N° 32!
28. 5 st. fragmentariska människotänder.
29. Träkol, 28 gr.
30. Bronsföremål.

N° 26-30 funnos jämte 160 st. större
och mindre fragment af ungf. 90 st. klink-
naglar N° 40 samt 2.365 gr. brända ben dels
under, dels (för det mesta) inom svärdet,
N° 39.

31. Järnföremål, blad eller tånge af knif (?),
hvarvid fastrostadt några fragmentariska
klinknaglar samt 2 st. fragment af benkam-
ryggdel och ena ändan af en grof ben-
kam med tre kvarsittande tänder.

Funnen jämte 2 st. hela och 2 st.
fragment af 3 klinknaglar (N° 40) samt 12
gr. brända ben (N° 39) inom svärdet närmare
svärdsfästet.

32. Holken af ett spjut. Längd ungf. 85 mm,

6196.
Saltvik,
Kvarnbo.

yttre diam. vid holkmyningen 27 á 30 mm. -
Funnen jämte : 2 st. små bronsnitar
(se under N° 27, med hvilka de förenats)
och 1 st. benkam-mellanstycke med kvar-
sittande nit, 4 st. fragment af benkam-
beslag, 4 st. grofva benkam-tänder (se under
N° 26, med hvilka de förenats); 202 st.
större och mindre fragment af 109 st.
klinknaglar och några spikar N° 40 samt
1.868 gr. brända ben (N° 39) dels på, kring
och inom svärdet, dels genom sållning
af kulturlagret inom samma område. -
Härjämte dessutom 23 gr. träkol (se under
N° 41). -

33. 3 st. större gröfre, spikar och med dem
en större samling, dels hela, dels frag-
mentariska klinknaglar (se N° 40), 50 st.
hela och 90 st. fragment af tillsammans
ungf. 95 (50+ 45) st. klinknaglar. Under dem
förekom ett tunt sotskikt

34. med 30 gr. träkol samt därunder orörd
sand på 1.33 m djup under fixpunkten. -
Dessutom förekom bland klinknaglarna 138
gr brända ben.

35. ^dHantag af järn. Låg vid S- kanten af
klinknagel-samlingen (N° 33), måhända något
under densamma.

Dessutom hittades utanför "grafområ-
det" = kulturlagret åt ONO

36. några brända benbitar 4 gr. samt 4 gr.
träkol (se N° 41) och 3 st. hela och 12 st.
fragment af tillsammans 9 st. klinknaglar
(se N° 40).

6196.
Saltvik
Kvarnbo.

37. Knifblad af järn, mera massigt, endast ytligt rostadt. Funnet nära torfven nästan vid foten af högens NO-sida. - Tydligan från nyare tid. -

38. Träkol 18 gr. upptagna jämte några brända benskärfvor (se N° 39) 2 gr. samt 1 st. fragment af klinknagel l. spik (N° 40) ungf. 2 meter åt SO från svärdet N° 1 emellan stenarna (se plan!).

39. Brända ben 4,816 gr, af hvilka 34 gr. funnos jämte föremålen N° 13-16,

347 gr. funnos jämte föremålen N° 20-23,

44 gr. " " " " N° 24-25,

2,365 gr. " " " " N° 26-30,

12 gr. " " " " N° 31,

1,868 gr. " " " " N° 32,

138 gr. " " " " N° 33,

2 gr. " " " " N° 38

Dessutom ännu brända ben ungf. 6 gr. se under N° 7 och N° 36. -

40. Klinknaglar, bl. dem möjligen några spikar;
10 st. hela och fragmentariska repres. 10 st. N° 6.
85 st. " " " represent. ungf. 65 st. N° 13-16.

100 st. " " " " "50 st. N° 20-23.

122 " " " " "65 " N° 24-25.

160 " " " " "90 " N° 26-30.

4 " " " " "3 " N° 31,

202 " " " " "109 " N° 32,

140 " " " " "95 " N° 33,

15 " " " " "9 " N° 36,

1 " " " " "1 " N° 38.

6196.
Saltvik
Kvarnbo

Således tillsammans 839 st, dels hela, dels mest fragment af 497 st. klinknaglar, event. några få spikar bland dem. -

41. Träkol, tillsammans 27 gr.

Däraf 23 gr. jämte föremålen N° 32.

4 gr. " " N° 36.

samt dessutom 7 gr. se under N° 22.

28 gr. " " N° 29.

30 gr. " " N° 34.

18 gr. " " N° 38.

Undersökningen af graf N° 3 belyses af 4 st. fotogr. (N° 9 x 12 och N° 24 x 30) jämte 1 st. kartblad med plan och genomskärning af grafhögen; fynden återgifvas före konserveringen af st. fotogr. (N^o

Graf N° 5.

Fynden förtecknade i maj 1916 af B.C:f. Grafhögen gräsbevuxen, utan stenar synliga i dagytan. Först under jordlagret mötte stenkärnan, best af par tre stenhvarf på hvarandra. Inom dess understa lager lågo graffynden i sotsvart kolstybb-blandad kulturjord af ungf. 2 cm tjocklek utom under halsringfragmentet N° 42, där det sotsvarta skiktet fortsätter nedåt utfyllande en ungf. 17 cm djup grop emellan stenarna. Kulturjorden : bålmörjan begränsas af punkterna (N.2.72; 3.33; 4.00; 3.95; 2.95. m, se (W.4.05; 4.75; 4.47; 4.04; 3.68. m, se närmare planteckningen!

6196.
Saltvik
Kvarnbo.

42. Skadad brons-halsring, gjord af ett ungf. en cm bredt bronsband af triangulärgenomskärning. Ornerad med trianglar, ställda längs kanten utom på det platta (rektangulär genomskärning) ungf. cm långa bakstycket, samt med punkter ordnade å ryggen midt på bandet. Längden på detta fragment af halsringen är cm. - Till detsamma hör N° 43 ett mindre fragment : ändstycket af brons-halsring, som afslutas af en facetterad knopp. - L. på detta fragment är cm. - Halsringens andra ändstycke har således förlorats måhända vid själfva bålbrännandet och därför icke nedlagts i grafven.

Det större halsring-fragmentet N° 42 upptogs inom bålmörjan vid punkt (N.3.60, 0.2.53. 1,59 m under fixpunkten. Såsom ofvan påpekats fortsatte bålmörjan vid detta ställe nedåt i form af en ungf. 17 cm djup grop. -

Det mindre halsring-fragmentet N° 43 åter upphittades utanför bålmörje-området vid (N. 4.12 och äfven under fixpunkten. (0.2.00

44. Fragment, 4 st. hoplimmade mindre bitar, af liten lerkruka, ungf. från krukans öfre del.

45. Fragment af ett järnföremål, möjl. beslag, hvars smalnande ända upprullats; smal ten af järn med upprullad ända; tvänne järnten-fragment samt 4 st. små och en litet större genomrostad obestämbär järnbit.

6196.
Saltvik
Kvarnbo.

46. Brända ben 17 gr.

47. Träkol, 31 gr.

Nº 44-47 funna kring Nº 42 inom det
sotiga kulturlager-området. -

Undersökningen af grafhögen belyses
af 2 st. fotografier 9 x 12 Nº jämte
1 st. kartblad med plan af grafven.

6197.
Saltvik
Lagmansby
Högtomt.

Graffynd ur en ättehög på graffältet
å Högtomt parcell, tillhörig Östra Saltviks
Ungdomsförening, i Lagmansby, Saltvik soc-
ken. - Undersöktes 28-29 aug. 1912 af Fil.
Mag. Björn Cederhvarf. -

Högen spärrade vägen till förenings-
husets kök, hvarföre densamma efter slut-
förd undersökning ej återställes i sitt
ursprungliga skick.

Beskrifningen åtföljes af st.
fotografier :

1 st. planteckning jämte

Graf Nº 2.

Sedan torfven och därunder ett c.
20-35 cm:s jordlager, ställvis tunnare
ställvis tjockare, aflägsnats, mötte
stenkärnan. Häraf aflägsnades c. 2 hvarf
stenar, hvarunder i midten fanns "fisk-
fjäll-formigt" på hvarandra i 2 hvarf
lagda sandstens-hällar. Likadana funnos